NŐK ELSŐ TELJES HÁZASSÁGKÖTÉSI ARÁNYSZÁMA

A házasságkötési kedv jellemzésére legtöbbször használt mutató a nők első teljes házasságkötési arányszáma. Ez azt mutatja, hogy az adott évben házasodási korba lépő nők (Magyarországon, mivel jelenleg a 16. életév betöltésekor lehet házasságot kötni, ez a 15 éveseket jelenti) mekkora hányada kötne házasságot 49 éves koráig abban az esetben, ha a jövőben ez a generáció ugyanolyan gyakorisággal házasodna az egyes életkorokban, mint azt a vizsgált naptári évben tették a megfelelő életkorúak.

A mutató logikájában és kiszámítási módjában a teljes termékenységi arányszámhoz (lásd a termékenység fejezetben külön szócikkben) hasonló, külön számítási példát ezért itt nem is mutatunk be. Először ki kell számolni a korspecifikus első házasságkötési rátákat, majd összegezni kell őket. Lényeges, hogy a korspecifikus házasságkötési ráták számításakor az összes adott korú nő számát vesszük figyelembe, nemcsak a nem házasokat, a házasságok esetén pedig csak azon házasságokat számoljuk, ahol a nő első házasságáról van szó (tehát a házasulandó nő családi állapota hajadon). A mutató értelemszerűen férfiakra is kiszámítható (**férfiak első teljes házasságkötési arányszáma**), ebben az esetben az 59 éves korig történő házasságkötés valószínűségét becsüljük.

A mutató kapcsán sokszor felvetett kritika, hogy igen komolyan torzítja a kapott értéket, ha a vizsgált időszakban a házasságkötés átlagos életkora kitolódik (mint ma Magyarországon), vagy éppen előrébb kerül az életútban. Kitolódás esetén a mutató alul-, előrehozás esetén felülbecsli a házasságkötés valószínűséget. Utóbbira extrém, de nem ritka példa, amikor a mutató egy feletti értéket vesz fel, vagyis 100 százalék fölé becsli annak valószínűségét, hogy egy nő 49 éves koráig megköti első házasságát.

Magyarországon európai összehasonlításban is igen alacsony a nők első házasságkötési arányszáma. A 2011-es 39 százalékos érték Luxemburg után (37 százalék) a második legalacsonyabb az Eu-ban. Romániában ugyanakkor az elmúlt években európai összehasonlításban igen magas, jellemzően meghaladja a 80 százalékot is.